

Bijlage Onderbouwing en Evaluatie van het voorstel (CW3.1)

Vervolg aanpak corona-achterstanden strafrechtketen

Onderdeel	Toelichting
Nagestreefde doelen	Het doel van deze tijdelijke aanpak is om de corona-achterstanden voor eind 2021 te hebben weggewerkt. De uitbraak van het coronavirus en de in dat verband getroffen noodzakelijke maatregelen hebben grote gevolgen gehad voor de strafrechtketen. Dit heeft gezorgd voor een forse toename van de werkvoorraden.¹ De coronacrisis heeft de strafrechtketen voor stevige uitdagingen gesteld. Nu er steeds meer wordt toegewerkt naar normalisering van de processen in de strafrechtketen moeten ook die achterstanden voortvarend worden teruggedrongen. De inspanningen zijn erop gericht dat het recht tijdig zijn loop zal hebben en dat recht wordt gedaan aan de belangen en rechten van verdachten, slachtoffers en andere betrokkenen. Vanuit die breed gedragen urgentie wordt door de organisaties in de strafrechtketen nauw samengewerkt om achterstanden terug te dringen. Daarvoor is een samenhangend pakket aan maatregelen ontwikkeld.
Ingezette beleidsinstrument(en)	Onderverdeeld in de thema's capaciteit, modaliteit en werkprocessen/innovatie gaat het om de volgende maatregelen (brief van 25 juni 2020): 1. Verruiming capaciteit • Fysieke capaciteit gebouwen • Personele capaciteit • Projectplaatsen taakstraffen 2. Aanpassing modaliteiten • Enkelvoudig in plaats van meervoudig afdoen • Herbeoordeling en brede toepassing strafbeschikking 3. Werkprocessen en innovatie • Tenuitvoerlegging vrijheidsstraffen • Project Tijdige rechtspraak • Telehoren • Taakstraffen
Financiële gevolgen voor het Rijk	Ter dekking van de effecten van COVID-19 heeft het kabinet in 2020 € 60 mln. en in 2021 € 40 mln. beschikbaar gesteld voor de JenV-begroting. De beschikbare middelen worden bij tweede suppletoire begroting 2020 en eerste suppletoire begroting 2021 nader verdeeld. In het voorjaar 2021 wordt tevens bezien, mede op basis van de opgedane ervaringen in 2020 en de actualiteit van dat moment (waaronder de ontwikkelingen rond het virus), wat per saldo de corona-kosten in 2021 en verder zijn. Deze financiële ruimte maakt het onder andere voor de organisaties in de strafrechtketen mogelijk de aangekondigde maatregelen daadwerkelijk uit te voeren en de achterstanden weg te werken.
Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren – als van toepassing	Rechtsbijstand: De enkelvoudige strafkamer behandelt in de tijdelijke aanpak sommige zaken in eerste aanleg, die normaliter door de meervoudige strafkamer behandeld worden. Advocaten kunnen in die zaken aanspraak maken op de vergoeding op basis van een behandeling door de meervoudige kamer, waardoor er van deze maatregel geen financiële gevolgen voor hen zijn.

¹ Zie de brief van 25 juni 2020 voor het cijfermatig overzicht van de voorraadontwikkeling sinds de start van de coronacrisis tot en met week 24.

Nagestreefde doeltreffendheid	Doeltreffendheid wordt geborgd door de samenhangende aanpak van maatregelen in/door de strafrechtketen.
Nagestreefde doelmatigheid	De maatregelen zijn vanuit de strafrechtketen zelf ontwikkeld. De gezamenlijke ketenaanpak blijft in de uitvoering van deze belangrijke maatschappelijke opgave centraal staan. Het is onzeker hoe de situatie rond het coronavirus zich zal ontwikkelen en wat de beperkende maatregelen de komende periode zullen zijn. De gekozen aanpak biedt de professionals de ruimte om vanuit de eigen verantwoordelijkheid invulling te geven aan de maatregelen. Op die manier kan het beste resultaat worden geboekt.
Evaluatieparagraaf (of en hoe)	De maatregelen worden gemonitord en eind 2021 per organisatie en in samenhang geëvalueerd. De Tweede Kamer wordt begin 2021 geïnformeerd over de eerste effecten van de maatregelen. Daarbij vormen de achterstanden zoals beschreven in de brief van 25 juni 2020 de uitgangssituatie.